

Seat No.

Total No. of Pages: 04

Kamala College , Kolhapur

(Autonomous)

B.A / B.Com II / B.Voc Food Processing & Mgt.

B.Voc. RMIT (Part- II) (Semester – IV)

Environmental Studies

Subject Code: ENV 1/ ENV 2 / ENV 4/ENV 5

Day & Date: Friday 26/04/2024

Total Marks: 70

Time: 08.00 a.m. to 11.00 a.m.

Instruction: 1) All question are compulsory.

2) Figures on the right indicate full marks.

Q .1)Select correct answer from the given alternatives.

[10]

i) Following gas is responsible for Ozone depletion.

a) Oxygen	b) Chlorofluorocarbon
c) Carbon Monoxide	d) Sulphur dioxide

ii) Itai-itai disease is caused by

a) Cadmium	b) Arsenic
c) Mercury	d) Chromium

iii) Tsunami caused due to

a) Landslides	b) Earthquake in sea
c) Cyclones	d) Floods

iv) When is the World Environment Day celebrates?

a) 16 September	b) 5 June
c) 14 November	d) 21 March

v) Air Pollution (Prevention and Control) Act in India was enacted in the year.

a) 1981	b) 1974
c) 1985	d) 1970

vi) Following type of ecological pyramid always upright.

a) Pyramid of number	b) Pyramid of biomass
c) Pyramid of energy	d) None of the above

- vii) Following is renewable resource.
- a) Natural gas
 - b) Sunlight Natural gas
 - c) Coal
 - d) Petroleum
- viii) The disposing method for biomedical waste is
- a) Incineration
 - b) Vermicomposting
 - c) Land filling
 - d) None of the above
- ix) In food chain plants act as-
- a) consumers
 - b) Producers
 - c) Decomposers
 - d) None of the above
- x) In which State of India, Silent Valley is Situated.....
- a) Kerala
 - b) Karnataka
 - c) Gujarat
 - d) Assam

Q.2 Answer any Four of the following:

[15]

- a) Discuss causes and effects of Acid rain.
- b) Explain causes of deforestation.
- c) Discuss convention and protocol on environment.
- d) Explain conservation of biodiversity.
- e) Define food chain and explain types of food chain.

Q.3 Write short notes on any four of the following.

[15]

- a) Desertification
- b) Solar energy
- c) Chipko Movement
- d) Marine pollution
- e) Environmental Ethics

Q.4) Define Environment and explain scope and importance of environmental studies.

[10]

OR

What are natural resources? Give the type of natural resources. Discuss forest as a natural resource.

Q.5) Give salient feature of Environment Protection Act 1986.

[10]

OR

Define noise pollution. Explain the causes, effects, and control measures of noise pollution.

Q.6) What are natural disasters? Discuss disaster management in relation to flood.

[10]

OR

Give importance of water conservation and discuss rain water harvesting techniques?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न लिहणे गरजेचे आहे .
२) प्रश्नांच्या उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात .

प्र.१) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

[10]

- i) ओझोन च्या क्षयासाठी कारणीभूत कोणता वायू आहे .
अ) ऑक्सिजन
क) कार्बन मोनोक्सिड ब) क्लोरोफ्लोरोकार्बन
ड) सल्फर डायऑक्सिड
- ii) इटाई- इटाई हा रोग कशामुळे होतो .
अ) कॅडमियम
क) पारा ब) आर्सेनिक
ड) क्रोमियम
- iii) सुनामी कशामुळे निर्माण होतात.
अ) जमिनीची घसरण
क) वादळे ब) समुद्रातील भूंकप वादळे
ड) पूर
- iv) जागतिक पर्यावरण दिवस कधी साजरा केला जातो ..
अ) १६ सप्टेंबर
क) १४ नोव्हेंबर ब) ५ जून
ड) २१ मार्च
- v) भारतात हवा प्रदूषण (नियंत्रण व प्रतिबंध) कायदा कोणत्या साली संमत झाला.
अ) १९८१
क) १९८५ ब) १९७४
ड) १९७०
- vi) खालीलपैकी कोणता प्रकारचा मनोरा नेहमी सरळ असतो.
अ) जीवसंख्येचा मनोरा
क) ऊर्जेचा मनोरा ब) जैववस्तुमानाचा मनोरा
ड) वरीलपैकी नाही
- vii) खालील पैकी कोणते संसाधन पुनर्निर्मितिक्षम संसाधन आहे.
अ) नैसर्जिक वायू
क) कोळसा ब) सूर्यप्रकाश
ड) पेट्रोलियम
- viii) जैविक वैद्यकीय कचन्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी कोणती प्रक्रिया केली जाते?
अ) भस्मीकरण
क) जमीन भरण ब) गांडूळखत
ड) यापैकी नाही

ix) अन्नसाखळी मध्ये वनस्पतींचे कार्य हे होय ?

अ) भक्षक

ब) उत्पादक

क) विघटक

ड) यापेकी नाही

x) खालीलपैकी कोणत्या राज्यात सायलेंट व्हॅली आहे ?

अ) केरळ

ब) कर्नाटक

क) गुजरात

ड) आसाम

प्र .२) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

[15]

अ) आम्ल पर्जन्याची कारणे आणि परिणाम यावर चर्चा करा.

ब) जंगलतोडीची कारणे स्पष्ट करा.

क) पर्यावरणीय करार आणि परिषद यावर चर्चा करा.

ड) जैवविविधतेचे संवर्धन स्पष्ट करा.

इ) अन्नसाखळीची व्याख्या सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र .३) खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

[15]

अ) वाळवंटीकरण

ब) सौर ऊर्जा

क) चिपको आंदोलन

ड) सागरी प्रदूषण

इ) पर्यावरण नीती

प्र.४) पर्यावरणीची व्याख्या सांगून , पर्यावरणीची व्याप्ती आणि महत्व यावर चर्चा करा.

[10]

किंवा

नैसर्गिक संसाधनांची व्याख्या सांगा, नैसर्गिक संसाधनांचे प्रकार स्पष्ट करा. जंगल संसाधन एक चर्चा करा.

प्र.५) भारतातील पर्यावरण सरंक्षण कायदा १९८६ मधील तरतुदी सांगा.

[10]

किंवा

धनी प्रदूषण म्हणजे काय सांगून , धनी प्रदूषणाचे स्रोत, परिणाम आणि उपाय स्पष्ट करा.

प्र.६) नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय ? पूर परिस्थितील आपत्ती व्यस्थापन स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

जल संवर्धनाचे महत्व सांगून. पावसाच्या पाण्याचे संकलन यावर चर्चा करा.
